

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Jo, villmools merci, Här President. Ech erlabe mer, zur Motion 4 a 5 zesammen ze schwätzen. Also do kéint een effektiv elo soe bei deene Motiounen: Déi si superfatatoire. Well ech froe mech dann awer e bëssen, ob d'Madamm Cecchetti genau gekuckt huet, wat an deene Gesetzter alles drasteet. Ech weess elo net, ob se se gestëmmt huet. Dach, si huet se gestëmmt.

Well justement si mer jo grad bei den elektronische Geräter wéi och bei anere Geräter derbäi, de Produzenten elo ze soen: Dir musst Är Produite méi laang haltbar maachen! Dir musst méi laang garantéieren, dass se erëm an de Circuit kommen. Dir musst kucken, dass, wa se kënne reparéiert ginn, se am Marché bleiwen an esou weider an esou fort. Ech maachen elo net erëm eng Kéier mäi Rapport komplett.

Gläichzäiteg wësse mer awer och, dass op europäeschem Niveau déi Entwécklung vun deenen Direktiven an déi Weiterentwicklung vun deenen Direktiven och ëmmer nach weidergeet. Dofir géif ech proposéieren, dass mer eis bei de Motioun 4 a 5 Zäit huelen an dat an der Kommissioun vläicht eng Kéier kucken, ok. A vläicht dann deene Leit, déi d'Gesetz net esou frësch drohunn, dat se elo grad gestëmmt hunn oder och net gestëmmt hunn, eng Kéier genau erklären, wat wirklech an där Dispositioun hei dran ass, respektiv Dir kuckt dat dann nach eng Kéier virun der Kommissioun. A vläicht och eng Kéier genau d'Analys ze maachen: Wat fir eng Direktive sinn elo ënnerwee?

Wann déi Lénk awer net mat op dee Wee wëlle goen, da kënne mer dat heiten net matdroen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Benoy. Ech géif dann direkt d'Wuert un den Auteur vun der Motioun gi fir ze kucken, ob se d'accord sinn, fir dës Motiounen an d'Kommissioun ze verweisen.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Natierlech si mir d'accord, dat do ze maachen.

Une voix | Très bien!

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Mee mir mussen eis hei och net esou beléiere loossen, pardon. Hei steet eppes vun engem Indice de réparabilité drop. Et steet net drop, wéi laang a wat a wou, mee datt och de Client et direkt weess, wann en eppes keeft. Ech mengen, déi Motioun ass net verstane ginn. Et geet hei drëms, datt de Client direkt weess, ...

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Madamm Cecchetti, ech hu grad gesot, ech hunn och zur Motioun 5 geschwat.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Ech schwätzen elo mol vun der Motioun 4. Do steet nämlech drop, en Indice de réparabilité ...

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Ma da sot net, ech hätt vun der Motioun 4 geschwat.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | ... an dat ass fir eis wichteg. Bon, et ass och egal. Dat do huet ee wirklech net ...

(Brouhaha)

Vote sur le renvoi de la motion 4 en commission

M. Fernand Etgen, Président | Also, ass d'Chamber d'accord, fir dës Motioun an d'Kommissioun ze verweisen? Wien d'accord ass, dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Da gëtt dës Motioun, d'Motioun Nummer 4, an d'Kommissioun verweisen.

(La motion 4 est renvoyée à la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire.)

Vote sur le renvoi de la motion 5 en commission

Bei der Motioun Nummer 5 ass dat och proposéiert ginn. Ass d'Chamber d'accord, fir och d'Motioun Nummer 5 an d'Kommissioun ze verweisen?

Wien d'accord ass, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien enthält sech?

Wien ass dergéint?

Dat heescht, och dës Motioun ass eestëmmege an d'Kommissioun verweisen.

(La motion 5 est renvoyée à la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire.)

Dat do war eng ganz gutt Übung, fir de Fréisport muer de Moien net brauchen ze maachen.

Motion 6

Da kéime mer bei d'Motioun Nummer 6, wou eebe gefrot gëtt, datt verschidde Pointen, wou Waasser offréiert gëtt, sollen installéiert ginn, respektiv datt och am Secteur Horeca de Clientë soll eng Karaff zur Verfügung gestallt ginn. Den Här François Benoy freet d'Wuert.

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Villmools merci, Här President. Ech weess net, ob Der Iech erënnert: Mir hate virun e puer Joer, virun der Pandemie, en Débat public hei, wou mer eebe justement driwwer diskutéiert hunn, ob ee Karaffewaasser soll an der Restauratioun ubidden. Ech preziséieren: net gratis! Dat war net Objet vun där Petitioun. Einfach ubidden, och géint e Präis. Dorëms ass et gaang. A gläichzäiteg wëll ech och soen, dass do ganz vill Gemenge sinn, déi Efforte scho maachen haut, dass och Drénkwaasser am ëffentleche Raum ugebuede gëtt.

Dozou wëll ech soen, dass et e Projet de loi gëtt, dee kierzlech vun der Regierung deposéiert ginn ass, nämlech de 7995, an deem et drëms geet, fir eeben Accès am ëffentleche Raum zu Drénkwaasser, Leitungswaasser ze offréieren. Gläichzäiteg gouf an deem Débat public do dee Moment gesot, et géif e Pilotprojet gemaach, eebe fir ze kucken, wéi ee kann Drénkwaasser offréieren am Horeca-Secteur.

Bon, duerno ass d'Pandemie komm. Ech géif et interessant fannen, wa mer an enger Kommissioun einfach eng Kéier géife kucken, wou deen Dossier do drun ass.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Benoy. Dann hat d'Madamm Hartmann d'Wuert gefrot.

Mme Carole Hartmann (DP) | Jo, merci, Här President. Also, zum zweeten Deel vun dem Invite: Do ass et natierlech net méiglech op der Basis vun eiser Verfassung, fir eng Entreprise ze obligéieren, Waasser mat enger Karaff unzbidden, well mer domadder géint d'Liberté de commerce virgoe géifen. Mee well et dee Pilotprojet gëtt, ass et, mengen ech, duerchaus interessant fir ze kucken, wou mer do dru sinn. An dofir géif ech soen: Wa mer dat heiten ofänneren a soen „à sensibiliser les entreprises“, well mer se eeben net obligéiere kënnen, sollte mer an der Kommissioun effektiv doriwwer schwätzen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Hartmann. An da ginn ech d'Wuert un den Auteur vun der Motioun, d'Madamm Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Also, ech sinn dermadder d'accord, datt mer an der Kommissioun doriwwer schwätzen. Da muss mer jo bal deen Objet

do ofänneren. Et ass just e bësse komesch: An eisen Nopeschlänner ronderëm eis, do gëtt et iwwerall am Horeca-Beräich Karaffen, déi ee kritt. Et brauch ee just ze froen. Hei kritt een emol keng, souguer wann ee wëllt bezuelen. Souguer wann ee seet: „Ech hätt gär Krunnewaasser, ech bezuelen et!“, kritt ee mol keent. Dat ass den Ënnerschied.

Déi aner Saach ass déi: Mir hunn haut nach, d'Madamm Hartmann war derbäi, mat enger Schoukläss geschwat, déi an enger Schoul sinn, an där d'Schüler selwer d'Schoul, d'Direktioun froen, fir e Spender dohin ze kréien, fir kënnen hir Fläschen opzefüllen, fir net musse Fläschen ze kafen am Plastik. Do seet d'Direktioun einfach Nee, si hätten aner Problemer, si géifen dat net maachen.

An dorëms geet et hei jo, datt wirklech déi Sensibilisierung weidergedriwwen gëtt an datt och dee leschte Lycée hei am Land awer wirklech agesäit, datt et wichteg ass, senge Schüler kënnen esou e Spender dohinzustellen.

Ech ka mer net virstellen, datt dat d'Geld vun der Welt kascht. A wann d'Schüler et och froen, fannen ech dat scho bal e bësse komesch, datt d'Direktiounen dat dann net maachen.

Also, op alle Fall, ech sinn d'accord, datt mer se an d'Kommissioun weiderginn.

Vote sur le renvoi de la motion 6 en commission

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. Wien d'accord ass, fir dës Motioun an d'Kommissioun ze verweisen, dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

An da muss d'Kommissioun sech domadder beschäftegen.

(La motion 6 est renvoyée à la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire.)

8. Ordre du jour

Et gëtt proposéiert, de Punkt 6 vum Ordre du jour virum Punkt 5 ze huelen, well de Minister éischter fort muss. Ass d'Chamber domadder averstanen?

(Assentiment)

9. 7841 – Projet de loi concernant la gestion de la sécurité des infrastructures routières

Da komme mer elo zum Projet de loi 7841 iwwert d'Sécherheet vun de Stroosseninfrastrukturen. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht.

An d'Wuert huet direkt d'Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Chantal Gary. Madamm Gary, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics

Mme Chantal Gary (déi gréng), rapportrice | Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, Här Minister, beim Projet de loi 7841 geet et ëm d'Gestioun vun der Sécherheet am Stroossebau an ëm d'Ëmsetzung vun neien europäeschen Dispositiounen an dësem Beräich.

Déi ursprénglech EU-Direktiv vun 2008, déi mer zu Lëtzebuerg mam Gesetz vum 27. Abrëll 2012 ëmgesat hunn, gouf virun dräi Joer vun der EU-Direktiv Nummer 2019/1936 geännert an ergänzt. De Projet de loi,

dee mir de Mëtten zur Ofstëmmung virleien hunn, setzt dës Ännerungen deemno a Lëtzebuergesch Recht ëm.

An eisem nationale Kontext ass et, vun der Form hier, allerdéngs net just eng Modifikatioun vum besteeënde Gesetz vun 2012, mee d'Abrogatioun an de Remplacement vum ale Gesetzestext duerch de virleierende Projet.

Am Beräich vun der Verkéierssicherheit bestinn déi strateegesch Ziler vun der Europäescher Unioun doran, d'Ziel vun de Verkéiersdoudege bis 2020 am Verglach zu 2010 ze halbieren a bis 2050 op null ze setzen. Allerdéngs war de Progrès bei der Erreechung vun dësen Ziler net esou wéi erhofft, an dowéinst gouf schonns Mëtt 2017 en neit Zwëschenzill festgehalten, an zwar, datt d'Ziel vun de Schwéierverletzte bei Verkéiersaccidenter tëscht 2020 an 2030 soll halbéiert ginn. Et sinn also nach vill weider Efforten ze maachen a gefuerdert, fir dës Ziler dann och ze erreechen.

Wéi eng Ännerunge bréngt eis also déi nei EU-Direktiv?

Un éischter Stell steet de Geltungsberäich vun den neie Virschreften. De Champ d'application ass mat der neier Direktiv erweidert ginn, soudatt d'Direktiv eng Verbesserung um Niveau vun der Sécurité routière viséiert, an dat am kompletten transeuropäesche Verkéiersnetz, dem kompletten Autobunnssystem souwéi och op allen Haaptstroossen an der gesamter Europäescher Unioun, an dat onofhängeg dovun, ob dës Infrastruktur schonn a Betrib sinn, en construction oder eréischt an der Planungsphas.

Doriwwer eraus gëllt dës nei Direktiv och fir Stroossen a Stroosseninfrastrukturprojeten, déi net zu den elo just genannten Tronçone gehéieren, mee déi och ausserhalb vun den urbanen Zone leien a vun der EU finanziert oder deelfinanziert sinn, mat Ausnam vu Stroossen, déi net fir d'allgemeng Circulatioun vu motoriséierte Gefier geduecht sinn, wéi zum Beispill Vëlosweeër oder Zoufaartstroosse fir Industrie- oder Landwirtschaftssitten. Weiderhi gëllt dës Direktiv och net fir Stroosentunnellen. Hei gëllt eng aner Direktiv.

Weider Innovatiounen, déi d'Direktiv 2019/1936 mat sech bréngt, betreffen d'Evaluationsprozedure vun der Sécherheet vum gesamte Stroossereseau, déi reegelméisseg Inspektiounen souwéi de Suivi vun de Prozeduren. Och changéiert d'Sécherheetsevaluatioun vum gesamte Stroosennetz vun enger reng statistescher Bewäertung zu enger Evaluatioun, déi de proaktive Volet an de statistesche Volet kombinéiert.

Do dernieft gëtt och eng grouss Opmierksamkeit op d'Stroosemarkéierungen an d'Stroossebeschëlderung geluecht, fir d'Liisibilitéit an d'Effikassitéit vun dësen ze erhéijen, an dat speziell och fir déi ëmmer méi wichteg elektronesch Fuerassistenzsystemer an eise Gefierer.

Ausserdeem – an dat ass dee leschte wichtige Punkt, deen ech erwäne wëll – verflucht dës Direktiv d'EU-Memberstaaten och, en nationale System en place ze setzen, wou d'Verkéiersusageren Deklaratiounen maache kënnen, fir op potenziell Gefore bei de Verkéiersinfrastrukturen opmierksam ze maachen.

De schrëftleche Rapport vum Projet de loi 7841 gouf den 21. Abrëll dëst Joer unanime an der Mobilitéitskommissioun ugeholl a proposéiert och der Pleniëre d'Adoptioun vun dësem Projet de loi.

An heimat ginn ech och den Accord vun der grénger Fraktioun an ech soen Iech villmools Merci fir d'No-lauchteren. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen der Madamm Rapportrice, der Madamm Chantal Gary, Merci fir de Rapport.

Ech ginn d'Wuert weider un den éischten ageschriwwene Riedner, an dat ass den honorabelen Här Aly Kaes.

Discussion générale

M. Aly Kaes (CSV) | Merci, Här President, fir d'Wuert. Merci der Madamm Chantal Gary fir d'Explikatiounen, fir de Rapport, sougutt dee mëndleche wéi dee schrëftlechen. Si huet quasi alles gesot. Ech erlabe mer awer, op zwou Saachen anzegoen.

Déi eng ass déi, datt et ganz wichteg ass, datt mer nach zousätzlech Efforte maachen, fir datt mer natierlech manner Verkéiersdoudeger a manner Schwéierblesséierter op der Strooss hunn.

Mir hunn hei zu Lëtzebuerg esou munches an deene leschte Jore gemaach. Eng Rei Saache kéinte mer awer nach zousätzlech ëmsetzen. Ech wëll net méi am Detail drop agoen, jidderee weess, wat ech speziell mengen. Et kéint een also ganz sécher nach zousätzlech Doudeger verhéieren, well deemno wat fir eng Stroossen ee firt, begéint ee ganz vill Blumen, Kräizer an aner Merkmalen, déi drop hiweisen, datt do op där Strooss en Doudege war. Wéi gesot, hei misste mer nach ganz vill maachen, fir dat kënnen ze verbesseren, net ouni awer déi Efforten ze ënnersträichen, déi scho gemaach gi sinn.

Dat Zweet, wat awer genausou wichteg ass, dat ass, datt effektiv soll e System en place gesat ginn, fir datt d'Bierger awer kënnen selwer bei dëser oder där Geleeënheet, wou se eppes feststellen, hir Meinung soen an hir Suggestiounen maachen, wéi een zum Beispill déi eng oder déi aner geféierlech Plaz op eise Stroosse ka verbesseren. Ech mengen, dat ass e ganz wichtige Schrëtt an déi richteg Richtung.

Dat gesot, soen ech nach eng Kéier der Rapportrice Merci a ginn d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kaes. An da ginn ech d'Wuert weider un den honorabelen Här Max Hahn.

M. Max Hahn (DP) | Merci, Här President. Eist Zil, wat mer eis gesat hunn – keng Schwéierblesséierter a keng Doudeger méi op der Strooss – ass ganz ambitiéis. Dat ass eppes, wat mer absolutt ënnerstëtzen. An all d'Efforten, déi an d'Richtung gi vu méi Verkéierssicherheit op eise Stroossen, sinn natierlech nëmmen ze begrëissen, grad vläicht elo an enger Zäit, wou erm déi gutt Saison ufängt fir d'Motorradfuerer, fir dobaussen ze fueren. Et ass natierlech grad do, wou och vill Accidenter sinn, oft och mat Doudegen. Et ass wichteg, dass mer hei eis Efforte maachen.

Dëst gesot, géif ech den Accord gi vun der Demokratescher Partei zu dësem Gesetz. An ech géif och der Rapportrice Merci soe fir hir zwee Rapporten, souwuel hire schrëftleche wéi hire mëndlechen.

M. Fernand Etgen, Président | Villmools merci, Här Hahn. Da wier et un der honorabelen Madamm Cécile Hemmen.

Mme Cécile Hemmen (LSAP) | Jo, merci, Här President. Merci och der Rapportrice. Ech wëilt an dësem Zusammenhang och un déi Interpellatioun erënneren, déi mer haten, d'lescht Joer, mengen ech, zum Thema „Vision Zéro“. Dat hei reit sech och e bëssen an déi Richtung an. Et geet ganz kloer drëm, d'Doudezsuelen an natierlech och iwwerhaapt d'Affer vun de Verkéiersaccidenter erfroze kréien. Mir brauchen do natierlech eng ganz gutt Infrastruktur, dat heescht, sécher Stroossen, déi net nëmmen Accidenter vermeiden, mee och Fuerfeeler kënnen verzeien.

An dann anerersäits musse mer eise Reseau kontrolléieren an och d'Kniet esou séier wéi méiglech identifizéieren. Mir brauchen eng stänneg Iwwersiicht an

Evaluatioun vun eisem Stroosennetz. An duerfir sinn ech och ganz beim Här Kaes, wann e seet, mir bräichten eng stänneg Iwwersiicht an och eng Evaluatioun, wou d'Mëssstänn op der Strooss iwwer e landeswäite System kënnen vu jiddwerengem gemellt an och agesi ginn.

Wichtig ass awer och, mengen ech, dass mer déi souzoe „vulnerabel“ Persounen an dëse Prozess materanhuelen, well grad wa Foussgänger an och Vëlofuerer am neie Mobilitéitsplang 2035 dem Auto solle gläichgestallt ginn, ass et och néideg, hinnen déi selwecht Qualitéit an der Infrastruktur ze ginn. D'Stroosesignalatioun muss evident ginn. Dat gëllt net nëmme fir elo, mee och fir déi zukünftige automatiséiert Gefierer, déi zu all Moment mussen an der Lag sinn, d'Émfeld am Bléck ze hunn.

An alles dat, wat ech elo opgezielt hunn, ass e Bestandteil vun dësem Gesetzesentwurf, an alles dat wäert och der Verkéierssicherheit an der Strooseseicherheit zeguttkommen. All Doudegen op der Strooss ass een ze vill! An duerfir gëtt d'LSAP natierlech den Accord zu dësem Projet de loi. A wann heimadder Mënscheliwe gerett ginn, da musse mer a Betruucht zéien, dës nei Mesuren op dem ganze Stroosereiseau auszebauen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Hemmen. An de Mikro ass elo fräi fir den Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, an dee ka sech, well wirklech alles gesot ass – an et ass en extreem wichtige Sujet! – dowéinst och drop beschränken, der Madamm Rapportrice villmools Merci ze soen an och d'Ënnerstëtzung vun der ADR ze bréngen. Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. An da wier et un där honorabelen Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Merci, Här President. Als Alleréischte emol der Rapportrice e grouse Merci fir den exzellente mëndlechen a schrëftlechen Rapport. Mir wäerten dëse Projet de loi selbstverständlech matdroen, well alles, wat am Stroosseberäich gemaach gëtt, fir dës Beräich méi sécher ze maachen, och an eisem Interêt ass.

Mee souwisou hu mir net vill Choix, well et sech ëm eng europäesch Direktiv handelt, déi esou oder esou och hei zu Lëtzebuerg muss ëmgesat ginn. An dës Direktiv geet et drëm, den transeuropäesche Réseau de transport, den Autobunnssystem souwéi all d'Route-principallen an der ganzer EU esou ze sécheren, datt bis am Joer 2050 d'Stiewensrat op null geet. Dat gëtt an eisen Aen zwar ganz schwieereg bis bal onméiglech, mee soll awer d'Zil sinn.

D'Zil null Doudeger sollen d'Ponts et chaussées virun Aen hunn, soubal si eng nei Strooss plangen. Eiser Meinung no kann een all déi Aspekter zwar virun Aen hunn a se consideréieren, mee wat awer wirklech ganz kloer ass, dat ass, datt just déi Stroossen ouni Accidenter wäerte bleiwen, déi net gebaut ginn. An dofir hoffe mir natierlech, datt esou onnéideg Stroossebauprojekte wéi verschidde Contournementen einfach net gebaut ginn, virun allem virum Hannergrond vun enger Klimakris mat Klimaverännerung an Diversitéitsverloscht.

Déi bestoend Reseau sollen awer och gepréift ginn an alles gemaach ginn, fir dës ze verbesseren, se reegelméisseg ze kontrolléieren an an deem Sënn ze warten. De Marquage an d'Signalementer musse kloer an dätlech sinn.

Mir begreissen och de System vun de fräiwëllegen Deklaratiounen, en Internetsite, wou d'Bierger hir Beobachtungen kënnen uginne iwwert déi geféierlech Plazen. Mee dëse Projet de loi gëtt eis awer och d'Geleeënheet, zwou Motiounen eranzeginn am Kader vun der Sécherheet, awer och vun der Energiekris an der Klimakris.

Här President, hei ass emol déi éischt.

Motion 1

La Chambre des Députés, considérant

– qu'une baisse générale des limitations de vitesse est de nature à améliorer considérablement la sécurité routière et à participer ainsi à atteindre les objectifs nationaux dans ce domaine ;

– qu'une baisse générale des limitations de vitesse est de nature à permettre des économies en matière de consommation en énergie, alors que l'efficacité et la sobriété énergétique constituent une des priorités dans le cadre de la lutte contre le changement climatique ;

– qu'une baisse générale des limitations de vitesse est de nature à améliorer la qualité de l'air et à diminuer les nuisances sonores au profit d'une meilleure qualité de vie pour les habitantes et habitants ;

– les nombreux exemples de baisses de limitations de vitesse dans d'autres pays européens et notamment le rapport final d'évaluation très positif de la limitation de vitesse à 80 km/h sur les routes hors agglomération en France,

invite le Gouvernement

– à mettre en œuvre une diminution générale de la limitation de vitesse de 50 km/h à 30 km/h à l'intérieur des agglomérations (sauf signalisation contraire), de 90 km/h à < 80 km/h à l'extérieur des agglomérations (sauf signalisation contraire) et de 130 km/h à < 110 km/h sur les autoroutes.

(s.) Myriam Cecchetti, Nathalie Oberweis.

M. Fernand Etgen, Président | Eemol.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Här President, hei ass eng Motioun, an där mir fuerderen, endlech flächendeckend d'Zon 30 an den Uertschaften a Stied anzeféieren, esou wéi dat scho säit Längerem a Stied wéi Paräis a Bréissel de Fall ass, an awer och a Länner wéi Spuenien.

Op den iwwergeuerdende Staatsstroosse fuerdere mir, vun 90 km/h op 80 km/h erofzuegen, esou wéi dat scho méi laang a Frankräich de Fall ass. An op der Autobunn wäre mir frou, wann d'Vitesslimit op 110 km/h erofgesat géif ginn.

Mir kéinten eis natierlech och méi eng streng Vitesslimit virstellen, wann dat hei an der Chamber gewënscht wär. Mir sténgen deem net am Wee. Dës Mesurë géifen net nëmmen d'Stroosse méi sécher maachen – well Dir wësst jo, manner Vitess ass gläich manner grouse Bremswee –, mee et géifen och manner CO₂-Emissiounen ausgestouss ginn a manner Spritt verbrannt ginn. An doniewent géif d'Liewensqualität an den Uertschaften, awer net nëmmen do, och eropgoen a si wäre méi liewenswäert fir d'Kanner an all déi Leit, déi do wunnen.

Här President, dann hei nach eng zweet Motioun, well et esou schéin ass.

Motion 2

La Chambre des Députés, considérant

– les tensions actuelles sur les marchés des hydrocarbures dues essentiellement à la guerre en Ukraine, suscitant des hausses des prix et des perspectives de pénurie ;

– la nécessité de réduire rapidement les gaz à effet de serre pour combattre le changement climatique ;

– que l'introduction d'un ou de plusieurs « dimanches sans voitures » entraîne inéluctablement une baisse de la consommation en hydrocarbures au niveau national ;

– que le Luxembourg a connu des « dimanches sans voitures » dans le passé et notamment en 1956 et en 1973 ;

– que des « dimanches sans voitures » peuvent être l'occasion de mettre en place des initiatives de promotion des transports en public et de la mobilité douce ou encore des initiatives culturelles ou touristiques en milieu urbain ;

– que des exceptions peuvent être mis en place pour les trajets essentiels et les urgences, tels qu'évidemment les services de secours ou encore les trajets professionnels inévitables et les urgences personnelles,

invite le Gouvernement

– à prévoir la mise en place de plusieurs « dimanches sans voitures » durant le printemps et l'été 2022 exceptés les trajets d'urgence et les trajets essentiels ;

– de procéder à une large évaluation de cette initiative qui prend en compte tous les aspects sociétaux et de décider sur base de cette évaluation si de tels initiatives méritent d'être répétés à l'avenir.

(s.) Myriam Cecchetti, Nathalie Oberweis.

M. Fernand Etgen, Président | Merci.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Hei dann eng zweet Motioun fir e puer autofräi Sonndeger. Déi ënner Iech, déi schonn e puer Joer um Bockel hunn, kënnen sech bestëmmt nach un déi Zäiten erënneren, wou mir sonndes mat der Famill trëppele gaange sinn, esou wéi dat och elo am Confinement vill de Fall war.

(Interruption)

Natierlech misst dës Mesure esou ausgeluecht ginn, datt déi Leit, déi schaffe ginn, awer dohinnerkommen, respektiv den ëffentlechen Transport soll an där Zäit och ausgebaut ginn, soudatt et och sonndes méiglech ass, enzwousch hinzekommen, ouni stonnelaang mussen ze waarden.

Dës Mesure géif och méi Sécherheet op der Strooss versprochen, manner CO₂-Emissiounen, manner Sprittverbrauch an et géif een an engems eppes fir seng eege Gesondheet maachen.

Domadder kéinten awer och flott Initiative verbonne ginn, wéi zum Beispill Vëlos- oder Trëppeltouren, kulturell Fester oder Sportsveranstaltungen op de Stroossen, an de Stied an an den Dierfer.

Dir héiert, et sinn der Kreativitéit keng Grenze gesat. Natierlech soll dës Mesure och evaluéiert ginn an doropshin decidéiert ginn, ob se weidergefuert soll ginn.

Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. A merci dem Chantal Gary. Wat eis besonnesch gutt gefält an deem ganze Projet, ass dat autonomt Fueren an d'Assistenzsystemer. Dat war jo och, wéi mer nach deemools am Cercel driwwer geschwat hunn, ee vun eise grouse Kritikpunkten, dass dat hei zu Lëtzebuerg nach net iwwerall esou fonctionéiert, wéi et soll, an dass déi Autosystemer dat leider nach net richteg verschafft kréien, well d'Schëlde oder d'Markierungen net richteg sinn. Dass mer elo endlech op dee Wee ginn, well dat eeben e Sécherheetsplus ass. A wa mer 2050 iergendeng Kéier dohinnerkommen, dass mer

keng Doudeger méi hunn, ass dat sécherlech och duerch d'autonomt Fueren, wou dat méiglech ass.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Vizepremier a Mobilitéitsminister, den Här François Bausch.

Prise de position du Gouvernement

M. François Bausch, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics | Här President, merci, éischstens, der Rapportrice fir hire gudd schrëftlechen a mündleche Rapport a selbstverständlech och der Chamber fir déi ganz breet Zoustëmmung, déi dat Gesetz hei kritt. Duerfir brauch ech dozou elo net méi vill ze soen.

Ech wollt dann, wann Der erlaabt, eppes zu deenen zwou Motiounen soen, déi d'Madamm Cecchetti elo just presentéiert an och deposéiert huet.

Déi éischt betrëfft jo Vitessreduktiounen. Dir kennt meng Meenung dozou, ech hu se schonn oft och dobausse gesot, och a Pressekonferenzen an och hei an der Chamber. Natierlech soll d'Stroossekongfiguration an d'Vitess, déi dorobber festgeluecht gëtt, esou sinn, datt d'Vitess kann agehale ginn. Dat heescht, dat eent muss bei dat anert passen.

Ech hu scho méi wéi eng Kéier gesot, et mécht kee Sënn, einfach en Dëppche Faarf ze huelen an op iergendeng Strooss ze goen an ze soen: „Elo schreiw mer einfach hei 30 dorobber!“ an dann ze mengen, datt dann all Mënsch och géif 30 fuere respektiv datt dat ze kontrolléiere wär.

Wann d'Stroossekongfiguration net esou gemaach ass, datt dann och 30 wierklech kann oder soll hei gefuer ginn, datt dat realistesch ass par rapport zu deem, deen am Auto sëtzt a fiert, da bréngt et net schrecklech vill. Da bewierken ech just de Contraire. Da bewierken ech falsch Sécherheeten. Ech bréngen dann d'Foussgänger an aner Teilneemer a Gefor, well déi jo dervunneer ausginn: „Hei ass eng 30er-Zon, an et hält natierlech och jiddweree sech drun. Oder et misst jiddweree sech drun halen.“ Mee dat ass keng gutt Ausgangspositioun. An dofir bleiwen ech bei menger Meenung, datt een d'Stroosseviteess soll gestalten a Fonctioun vun der Situatioun, wou ee grad ass.

Et gëtt jo eng Rei allgemeng Reegelen, déi mer hunn. Et gëtt och Reegelen, wéi ee kann Zon 20 aféieren, wéi ee kann Zon 30 aféieren. Et ass allgemeng dem Mënsch schonn haut fräigestallt, inklusiv op Staatsstroossen, Zon 30 an 20 ze maachen. Dat Eenzezt, wat ech gären hätt, dat ass, datt da verschidde Konfiguratiounen och hiergestallt ginn, dat heescht, datt d'Strooss esou gebaut gëtt oder ëmgebaut gëtt, datt dat herno och wierklech realistesch ass. Et huet kee Wäert, datt mer de Leit eppes virtäuschen. Dat bréngt eis näischt.

Dat nammlechst ass d'Fro: Haut ass et 90 op de Landstroossen; fir elo symbolesch ze soen, mir géingen op 80 erof, do kann ech Iech soen – effektiv huet just Frankräich et gemaach bis elo –, do ass et awer ganz gemëscht, wat do vu Resultater bis elo erauskomm sinn a Frankräich. An och do bleiwen ech bei där nammlecher Meenung: Et gëtt Stroossen, wou ech der Iwwerzeegung sinn, datt dat net Zon 80 ass, mee 70, vläicht souguer 50, jee nodeem, wéi d'Konfiguratioun ass. Mee da soll een dat kucken. An da soll een natierlech de Courage hunn an do, wou gewësse Geforepunkte sinn, wou zum Beispill Leit wunnen a wou een der Meenung ass, dass ee weinst der Liewensqualität vun de Leit dann op deene Stroosse punktuell ënner 90 erofgeet, op 80 oder – 80 ass zu Lëtzebuerg elo net esou Traditioun – zum Beispill op 70. Dat ass kee Problem! Dat gëtt och ëmmer méi gemaach. An ech muss

och soen, ech hunn ëmmer méi Gemengen, déi Demandé bei mir erarechen, fir op déi Weeër ze goen. An dat gëtt an der Reegel och ganz proaktiv a positiv vu menge Leit am Ministère betruucht.

Duerfir géif ech der Chamber recommandéieren, déi Motioun einfach ofzeleenen, well dat näischt bréngt, esou global, pauschal Approchen ze wíelen.

A bei där zweeter Motioun, do geet et jo drëms ...

Elo hunn ech de Fueдем verluer. Madamm Cecchetti, déi zwee Motioun, Dir hat se ...

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Autofräi Sonndeger.

M. François Bausch, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics | A jo, pardon, jo, autofräi Sonndeger. Och dat si symbolesch Aktiounen. Mir maachen där jo och. Mir maachen e Vëlossummer, wou mer verschidde Stroosseraim ganz kloer fir den Auto späre während enger Rei Wochen oder während engem Weekend. An da kënne do déi Aktivitéite stattfannen, wou d'Madamm Cecchetti och dervu geschwat huet.

Mee elo generell einfach esou autofräi Sonndeger ze decidéieren, och dat bréngt net schrecklech vill, well dat just reng symbolesch Aktiounen sinn an och dobausse vun de Leit, mengen ech, net ganz gutt verstande gëtt.

Ech si souwisou kee Frënd – dat wësst Der – vun deene moraleschen Appeller. Ech fannen, wat richtig ass, dat ass, dass mir sollen den ëffentlechen Transport an d'Stroossekonfiguratioun alles esou bauen, datt mer eng aner Mobilitéit kréien an datt d'Leit dat och mat Loscht a mat Freed maachen, sech anescht mobill verhalen. Ech halen awer näischt dervunner, fir vu moies bis owes mam moraleschen Zeigefinger do ze stoen an ze maachen, wéi wa jiddweree misst e schlecht Gewëssen hunn, wann en iergendwann eng Kéier den Auto hält.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Mobilitéitsminister François Bausch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7841. Den Text steet am Document ... O, d'Madamm Oberweis freet nach d'Wuert, oder d'Madamm Cecchetti.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Wann ech dierf, just zwee Wieder. Et ass u sech net mäin Dossier, mee wann den Här Bausch hei seet, dass et géif, dass – wéi waren d'Wieder? –, dass et eng falsch Sécherheet wier, wann ee mat der Faarf eng aner Zuel op de Buedem schreift ... Also, ganz éierlech, ech fannen dat eng Frechheet par rapport zu deene Leit, déi hir Kanner verluer hunn oder aner Leit verluer hunn!

(Brouhaha)

Nee, sorry. Mir hunn hei net vun enger Faarf geschwat, mat där ee 50 oder 30 dohinnereschreift. Et geet konkret drëms, d'Vitess ze limitéieren vu 50 op 30, vun 90 op 80 oder op 70, net vu Faarf an usträichen. Ze soen, dat wäre falsch Sécherheeten, fannen ech eng Frechheet par rapport zu deene Leit, déi Leit verluer hunn, Familljemembere verluer hunn an Autosaccidenter op der Strooss.

Et ass gewosst aus dem Ausland, dass d'Vitesslimitatioun vu 50 op 30 zum Beispill Accidenter, Doudeger a Blesséierter erofsetzt. Et gëtt Zuelen an Etüden dozou. An ech si mer sécher, dass Dir et wësst.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Oberweis. Ech ginn d'Wuert direkt un den Här Mobilitéitsminister zréck.

M. François Bausch, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics | Här President, ech muss Iech soen, ech si villes gewinnt, mee dat, wat d'Madamm Oberweis elo hei gemaach huet, dat fannen ech wierklech eng Frechheet, muss ech éierlech soen. Fir hei mir esou d'Wieder an de Mond ze leeën, wéi wann ech gesot hätt, Vitessreduktiounen géifen näischt bréngen an ech géif hei de Geck maache mat Leit, déi e Liewe verluer hunn op der Strooss. Dat ass inadmissibel!

Ech kann Iech soen, ech setze mech zënter Laangem a fir Vitessreduktiounen. An ech war laang an der Gemeng, do hat ech Responsabilitéiten. Ech hu quasi an der ganzer Stad Lëtzebuerg, an deene meeschte Quartieren, flächendeckend Zon 30 agefouert. An ech hunn dat gemaach op eng Aart a Weis, datt et herno awer och agehale gëtt. An et ass dat, wat ech hei gesot hunn. Ech wëll net hunn, datt ech Vitessreduktiounen hei einfach decidéieren an da soen, datt ech elo eppes gemaach hunn, well ech einfach gesot hunn, datt ech vun 90 op 70 oder vu 70 op 30 erofgaang sinn. Ech wëll, datt et herno dann och fonctionéiert an datt donc déi Sécherheet, déi ech effektiv wëll schafen duerch Vitessreduktiounen, och herno an der Praxis fonctionéiert. Dat hunn ech hei gesot.

An ech akzeptéieren net esou eng Aart a Weis wéi dat do fir virzegoen. Et deet mer leed, Madamm Oberweis, ech hat, an ech hunn,,, vun all Deputéierten eng ganz respektabel Meenung, an ech géif Iech bieten, och par rapport zu engem Minister eng respektabel Meenung ze hunn a keng esou Ennerstellung wéi dat do ze maachen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Dann nach eng Kéier Parole après ministre fir d'Madamm Oberweis.

Plusieurs voix | O!

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Ech hunn Iech gutt nogelauschert a mer d'Wieder opgeschriwwen. (Interruption)

Dach, wierklech, ech menge schonn, wann Dir esou eng Motioun, déi konstruktiv gemengt ass, déi positiv gemengt ass, mat esou Wieder erofmaacht ...

(Brouhaha)

Ech si ganz rassuréiert ze wëssen ...

(Brouhaha)

Jo, pardon! Ech sinn immens rassuréiert ze wëssen, dass Der dat net gemengt hutt. Ech soe jo, ech hunn Iech et gegleeft. Duerfir verstinn ech net dee Besoin, fir dat esou duerstellen.

Ech menge ganz éierlech, dass dat déi Oppositionslogik hei ass. Dir musst ëmmer déi Motiounen aus der Opposition erofmaachen a fäerdegmaachen. Dohier kënnt dee Besoin, Saachen, déi u sech gutt gemengt sinn, futti ze maachen, obwuel Der u sech dat net esou mengt.

M. Fernand Etgen, Président | Ech ginn d'Wuert kuerz zréck un den Här Bausch.

M. François Bausch, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics | Nach eng Kéier ganz kuerz. Ech wëll der Madamm Oberweis just soen: All Deputéierten huet selbstverständlech d'Recht, all Meenung hei ze verrieden an och all Motioun ze deposéieren! Mee et ass och mäi Recht, net d'accord ze si mat enger Motioun. A wann ech der Chamber géif proposéieren, Är Motioun net unzehuelen, ass dat, well ech vum Fong hier, wéi Dir et proposéiert, net averstane sinn. An dat ass och dat, wat ech hei zum Beschte ginn hunn, méi net.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools.

An ech mengen, mir kënne elo zum Vott iwwert de Projet de loi 7841 kommen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7841 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. An da komme mer elo zum Vot par procuration. De Vot ass ofgeschloss.

An de Projet de loi 7841 ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugeho.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Claude Wiseler), Léon Gloden (par Mme Martine Hansen), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Marc Spautz), Mme Octavie Modert (par M. Jean-Paul Schaaf), M. Laurent Mosar (par M. Max Hengel), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Marc Lies), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par Mme Cécile Hemmen), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Dan Biancalana), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo (par Mme Lydia Mutsch), Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par M. Marc Hansen), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motions

Ech mengen, da kënne mer elo nach zum Vot vun de Motiounen kommen.

Motion 1

Fir d'éischt d'Motioun Nummer 1, wou et drëm geet, d'Vitess erofzesetzen. Do freet den Här Sven Clement d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Ech ginn dem Minister Bausch net ëmmer Recht, mee an deem heite Fall huet en awer eppes ganz Richteges gesot. Wa mer wëllen 30er-Zonen an de Stied hunn, da musse mer och an de Stied – an do sinn all d'Gemegepappen a -mamme gefuerdert – d'Stroossen esou amenagéieren, datt d'Leit 30 fueren, ...

Une voix | Ganz gutt!

M. Sven Clement (Piraten) | ... well d'Strooss sech esou uffilt. Wa mir an den Uertschaften Autobunnen hunn, véiersproocheg Stroossen, déi poulriicht sinn, da musse mer eis net wonneren, wann d'Leit, egal wat mer fir Schëlder oprichten, egal, wéi vill Vitesskontrolle mer do maachen, ze séier wäerte fueren. Da musse mer eis net wonneren, wann do Leit leie bleiwen.

Wa mer also eppes wëlle maachen, fir d'Vitess an den Dierfer ze reduzéieren, da muss mer déi baulech Moossnamen huelen, déi sech imposéieren. Dat ass dat eent. An ech mengen, dat war d'Ausso, déi de Minister gemaach huet, net méi, net manner.

Zu der Vitess 80 versus 90, 110 versus 130, muss ech ganz éierlech soen: Jo, sécher manner CO₂, sécherlech méi e kuerze Bremswee, dat ass Physik. Ech mengen, datt déi meescht Leit, déi hei zu Lëtzebuerg Auto fueren – an déi meescht vun eis gehéieren dach ab und zu och dozou –, seelen iwwerhaupt déi Maximalvitessen op de Stroossen, grad zur Rushhour, kënne fueren, well mer am Stau sinn. A wa mer wëllen eppes géint den CO₂ maachen, da misste mer als Éischt emol domadder ufänken, d'Stauen ze reduzéieren, well ech mengen, datt dat e vill méi groussen Impakt huet wéi d'Vitess.

Dat gesot, mengen ech, muss hei déi lénk Partei net probéieren, déi gréng bei de Vitesslimitatiounen riets ze iwwerhuelen. Dat wäert hinne warscheinlech ni geléngen. A mir wäerten déi Motioun och net matstëmmen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement. Dann huet den Här Kaes d'Wuert gefrot.

M. Aly Kaes (CSV) | Jo, merci, Här President, fir d'Wuert. Jo, einfach Vitessreduzéierungen ze froen, dat ass responsabel, jo. Wat een d'Vitess méi erofsetzt, wat ganz sécher d'Gefor a bestëmmte Situatiounen reduzéiert gëtt. Kloer ass awer, datt een ëmmer erëm d'Vitess muss upassen, jiddeeren Eenzelen, un déi Situatioun, an där ee sech befënnt. Ech denken do zum Beispill u schlecht Wieder, u Reen, un Niwwel an esou weider. Et ass also ganz schwéier fir ze soen: Wann een d'Vitess reduzéiert, dann huet ee kee Problem méi!

Nee, ech mengen, mir mussen alles maachen, fir datt déi eenzel Benotzer vun der Strooss a sech responsabel sinn a gesinn, ob op enger Landstrooss, och wann 90 do steet, eventuell 80 besser wier. Dat ass konstruktiv, datt ass am Sënn vun der Saach. An ech mengen net, datt een et besser mécht doduerch, datt een ëmmer nëmme Verbuetschëlde opstellt. Mee neen, et muss een och, mengen ech, deem, deen d'Strooss benotzt, vertrauen, datt en déi Strooss responsabel benotzt. An duerfir mengen ech, datt et net richteg wier, wa mer hei allgemeng eng Reduzéierung vun der Vitess géife maachen. An duerfir stëmmt meng Fraktioun dëst net mat. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kaes. An dann ass et um Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här President, villmools merci. Ech wëilt och ufänken, deene Lénke Merci dofir ze soen, déi zwee Sujeten hei unzeschwätzen. Ech verstinn déi moralesch Iwwerleeungen do derhannert an ech respektéieren dat och selbstverständlech.

Ech verstinn och deem Här Minister Bausch seng pragmatesch Approche, wann en doriwwer schwätzt. Ech muss soen, et schéngt eis och logesch, datt ee kuckt, wou et eeben e Sécherheetsbesoin gëtt, e besonnesche Sécherheetsbesoin, an datt een dann och do higeet an d'Vitesslimitatioun als eng Méiglechkeet ugesäit, niewent aneren, fir déi Sécherheet dann ze erhéijen. Also, eng pragmatesch a flexibel Approche ass sécherlech net schlecht. Eng allgemeng Limitatioun ass méi ideologesche Grënn, datt ass e Wee, dee mir net géife goen. Mee wat eis interesséiert, ass selbstverständlech de Schutz vum Liewen an d'Sécherheet vun de Leit.

Ech wëll awer vläicht zwou Observatiounen maachen, wat déi zwou Motiounen ugeet, well se eise Bléck op

aner Saache riichten. A mir mussen do e bëssen an d'Zukunft kucken.

Déi éischt Motioun betrëfft jo d'Vitesslimitatiounen. A mir wësse jo, datt mer hei verschidde Parteien hunn, déi elo zum Beispill e Kuelendioxidbudget op de Kapp rechnen. Mir hunn dat gefrot gehat, ech menge bei Iech, Här Minister Turmes, viru Kuerzem. Dir hutt eis gesot, datt am Abléck e Lëtzebuerger, oder e Bewunner vun eise Land, egal wéi d'Nationalitéit ass, eng 13,1 Tonnen Equivalent Kuelendioxid pro Joer op de Kapp verbraucht. Ech mengen, dat waren Tonne pro Joer, dat war déi Zuel, déi Dir eis genannt hutt. A verschidde Parteien wëllen dat elo op 8 an d'Regierung op 6 erofsetzen à moyen terme.

Gutt, da muss mer eis froen: Wéi wëlle se dat da maachen? An ass d'Beschränkung vum Individualverkéier net awer dat, wat iergendwéini kënnt? Och Vitessbeschränkungen, Aschränkungen vun der perséinlecher Mobilitéit, vun der individueller Mobilitéit, domadder Fräiheetsaschränkungen. Also ech mengen, datt dee Sujet, deen hei ugeschwat ginn ass, eng reell Perspektiv huet, awer am Hëllef op een anere Kontext, nämlech an deem Versuch vu Verschiddenen, eis komplett Liewensweis ëmzestellen duerch deen Drock iwwer e perséinleche Kuelendioxidbudget.

Déi zweet Motioun, déi riicht eise Bléck och op eng ganz aktuell Situatioun. Ech hunn och nach déi Erënnungen un déi autofräi Sonndeger. Ech sinn al genuch, fir dat nach erlieft ze hunn. Dat war natierlech fir eis deen Abléck ganz flott. Ech mengen, datt ass an der Rei, mee de Kontext war guer net flott.

Mir haten eng Pétrolskris, mir haten eng enorm ekonomesch Kris an dat huet dat eeben do provoziert. An haut komme mer an eng änlech Situatioun duerch déi Sanktiounsspiral. Mir wäerten an deenen nächsten Deeg a Wochen nach doriwwer schwätzen, well déi Sanktiounen a Géigesanktiounen, déi mer am Abléck hunn duerch de Konflikt an Europa an déi ëmmer nach augmentéiert gi mat Saachen, féieren natierlech och zu där Méiglechkeet, datt mer mussen rationéieren.

Dir wësst, d'Regierung, den Här Turmes hat eis dat och gesot, datt d'Rationéierung vu Brennstoff, vu Bensinn, vun Diesel eng Méiglechkeet ass, déi d'Regierung sech virbehält, wann eeben déi Sanktiounsspiral eis an eng Situatioun féiert, wou mer mussen de Verkéier limitéieren, fir iwwerhaupt nach genuch Ressourcen ze hunn.

Dat ass elo keen utopeschen Szenario, deen Dir hei entwéckelt, mee et ass eng reell Perspektiv. Et ass ee vun deene Grënn, firwat d'ADR déi Sanktiounen hannerfreet: Wëlle mer dat? Wéi wäit gi mer, emol vum geopolitische Kontext ofgesinn, mee en Vue op d'Konsequenzen op eis Ekonomie, d'Konsequenzen op eis Méiglechkeeten hei am Land? An dat muss een alles diskutéieren.

Ech si frou, datt den Här Wiseler haut eng Motioun hei deposéiert huet. Ech hat geduecht, mir géifen doriwwer de 17. Mee schwätzen. En huet haut eng Motioun deposéiert, fir iwwert de Kontext Ukrain ze schwätzen. Muer de Moien, mengen ech, wäerte mer doriwwer ofstëmmen. An et ass einfach wichteg, datt mer eis op eng global Manéier mat Sanktiounen, Géigesanktiounen an ekonomesche Konsequenzen ausersetzen. An déi Perspektiv, déi d'Madamm Cecchetti eis hei recommandéiert huet, dat riskéiert Realitéit ze ginn, awer aus anere Grënn wéi déi, un déi Dir vläicht geduecht hat.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. Da freet nach d'Madamm Cecchetti d'Wuert.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Jo, also ech muss awer elo e puer Saachen heizou soen. Éischstens sinn ech e bëssen erfieret iwwert d'Envergure vun der Diskussioun, wéi déi sech elo hei gedréint huet.

Déi éischt Saach ass emol déi, do wëll ech emol direkt drop äntweren: Mir, déi Lénk, mussen déi gréng net riets iwwerhuelen. Wa mir eng Motioun hei eraginn a wann dat vläicht vun der ganzer Chamber emol verstane gëtt, firwat mir se eraginn: Mir ginn déi Motiounen net hei eran, fir d'Regierungsparteien ze blaméieren oder hinnen eng op de Bak ze ginn oder besserwieseresch ze sinn. Mir maachen dat net. Mir maachen dat, well mer wierklech u verschidde Saachen gleewen an einfach wëlle Verbesserungsvorschläge eraginn.

(Mme Djuna Bernard prend la présidence.)

Et geet hei net ëm méi an net ëm manner. Deen heite Virschlag mat där Motioun, mat den 30, 80 an 110, hu mir wierklech eraginn an deem But, well mir jo och wëssen, datt dat an Nopeschlänner do scho laang leeft, an do diskutéiert keen driwwer.

Wéi ech kleng war, ass nach 60 a méi an den Dierfer gefuer ginn. Do war e Skandal, wéi dat sollt op 50 gesat ginn, an duerno war e Skandal, wéi verschidde Stroossen op 30 gesat gi sinn. An dann ass e Skandal, wann a verschiddene Stroossen 20 gefuer gëtt, well dat da Spillstroossen oder Shared-Space-Stroosse sinn. Dat Ganzt brauch eng Zäit, a wann dat net diskutéiert gëtt an ëmmer erëm op den Ordre du jour kënnt, kënne mer eis ni domadder ufrënnen.

Déi aner Saach ass déi, wa mer da soen: „Et geet net duer, e Schëld dohinner ze stellen.“ Ech si ganz d'accord domat, mee dat heite seet dat jo och net! Dat hei seet: „mettre en œuvre une diminution générale.“ Wéi een déi en œuvre setzt, datt ass jo awer elo net eis Aarbecht, fir dat an d'Motioun ze schreiwen. Da muss een als Ministère awer och higoen – d'Gemenge sinn hei genannt ginn – an de Gemengen awer och ënnert d'Äerm gräifen an och vläicht méi séier déi Projeten ëmsetzen, déi d'Gemengen hu bei Schoulen, fir Zon 30 ze maachen, wou se jorelaang op d'Geneemung waarde vun de Ponts et chaussées, wou se jorelaang higehele ginn a wou d'Gemengen och nach mussen de Gros dovunner bezuelen.

Ech mengen, wann ee wëll esou eng Transitioun hunn als Staat, da muss een awer och de Gemengen do finanziell ënnert d'Äerm gräifen, notamment och bei de Vélosweeër an den Uertschaften.

80 km/h, huet de Minister elo gesot, dat wier och falsch, dat géif näischt bréngen. Ech war elo dohin, ech hunn him hei e Graphique gewisen, wou dat a Frankräich gekuckt ginn ass. Et ass gekuckt gi virduer, ier et 80 km/h war, an et ass gekuckt ginn duerno, wéi vill Doudeger an Accidenter op der Strooss waren. An dat ass erfogaangen. Et ass bewisen, et geet erof. An dat ass kee bidons Site. Et ass e Site vum Ministère de l'Intérieur a Frankräich. Dat heescht, dat ass kee bidons Site. Ech ginn dat weisen, an da kréien ech esou gesot: „Wat wëll dat do dann heeschen?“ Ech mengen, dat sinn Zuelen, déi léie jo awer net! An 110 op eisen Autobunne kéint och direkt sinn.

(Interruption par la présidence)

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Dat misst net onbedéngt sinn, datt dat 130 ass. Ech mengen, hei ass näischt, wat een net kéint maachen.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci, Madamm Cecchetti. Wa soss keng Wuertmeldunge méi sinn, da komme mer elo zum Vott vun der éischter Motioun.

Vote sur la motion 1

De Vott ass op. Mir kommen elo zu de Procuratiounen ... Ass et net gaang?

Plusieurs voix | Neel!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Ok.

(Brouhaha général)

Ech maachen de Vott op.

(Hilarité)

Jo, jo, ech hunn et verstan. A, voilà!

(Hilarité)

Da kënt Der elo ofstëmme. D'Procuratiounen. Et ass déi éischte Kéier, dass ech dann e Vott hei présidéieren. Dir gesitt, dat fonctionéiert ganz gutt bis elo.

(Hilarité)

Mme Diane Adehm (CSV) | Elo nach richtig zielen.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Genau, elo muss ech nach richtig zielen. Merci, Madamm Adehm, dat wäert ech nach hikréien.

D'Motioun ass ofgeleent mat 56 Nee-Stëmme, 3 Jo-Stëmme a kenger Abstentioun.

Résultat définitif après redressement : la motion 1 est rejetée par 2 voix pour et 58 voix contre.

Ont voté oui : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Marc Lies), Paul Galles (par M. Claude Wiseler), Léon Gloden (par Mme Martine Hansen), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Jean-Paul Schaaf), Mme Octavie Modert (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), M. Laurent Mosar (par Mme Diane Adehm), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Jean-Marie Halsdorf), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen (par M. Gilles Baum), Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par Mme Cécile Hemmen), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Dan Biancalana), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo (par Mme Lydia Mutsch), Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par M. Marc Hansen), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Motion 2

An da komme mer elo zur zweeter Motioun.

Wie wëllt sech dozou zu Wuert mellen? Déi ass schonn? A, ok.

Vote sur la motion 2

Da komme mer och hei zum Vott. An dann zu de Procuratiounen.

An dës Motioun ass mat 57 Nee-Stëmme zu 52 Jo-Stëmme bei kenger Abstentioun och ofgeleent ginn.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Si mer zu 109?

(Hilarité)

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Hunn ech dat da falsch gelies?

(Brouhaha)

52 Nee-Stëmme, bon, ech gesinn et elo net méi virumer. 57 Nee-Stëmme an 2 Jo-Stëmme, entschëllegt.

Résultat définitif après redressement : la motion 2 est rejetée par 2 voix pour et 58 voix contre.

Ont voté oui : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Marc Lies), Léon Gloden (par M. Jean-Marie Halsdorf), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Jean-Paul Schaaf), Mme Octavie Modert (par Mme Martine Hansen), M. Laurent Mosar (par Mme Diane Adehm), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen (par M. Gilles Baum), Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par Mme Cécile Hemmen), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Dan Biancalana), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo (par Mme Lydia Mutsch), Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

(Hilarité)

Et war e laangen Dag bis elo.

10. 7868 – Projet de loi modifiant la loi modifiée du 15 décembre 2020 relative au climat

Sou, an da komme mer elo zum nächste Projet de loi 7841 concernant la gestion de la sécurité ..., a nee, dat ass net deen, entschëllegt.

(Hilarité)

Une voix | Den Här President huet Iech schéin ugeschmiert, hein?

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Voilà, hei hu mer en, entschëllegt. Ech muss hei Uerdnung an den Dossier kréien, deen ech kritt hunn.

Mir kommen elo zum nächste Projet de loi um Ordre du jour, de Projet de loi 7868, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Klima. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an deemno och follgendermoossen opgedeelt.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vum dësem Projet de loi, den honorabelen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Villmools merci, Madamm Presidentin. Mam Klimaschutzgesetz vum 15. Dezember 2021 (veullez lire: 2020) huet Lëtzebuerg de gesetzleche Kader fir Klimaschutz um Wee an d'Klimaneutralitéit geschaf. Haut wëssen nach méi Leit wéi deemools, wéi wichtig dee Kader fir d'Lëtzeburger Klimapolitik ass, dee Reduktionsziler fixéiert, déi néideg Instrumenter schafft an déi verschidde Secteure verantwortliséiert, fir Klimaschutz ze maachen, awer och fir méi onofhängeg vun de fossillen Energien ze ginn.

(Brouhaha et coups de cloche de la présidence)

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Just de Rapporteur huet d'Wuert, wannechgelift. Merci.

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | De Gesetzesprojet 7868 modifizéiert d'Klimaschutzgesetz op e puer klengen technesche Punkten, nodeems d'Europäesch Kommissioun e puer kleng Remarque formuléiert huet par rapport zur Transpositioun vum der Direktiv 2018/410 vum 14. Mäerz 2018 iwwert d'Ännerung vum der Direktiv 2003/87/EG zur Ennerstëtzung vu käschteneffizienten Emissiounsreduktiounen a Förderung vun Investitiounen mat weineg CO₂-Ausstouss.

Dës Direktiv huet notament verschidden Ännerungen am europäeschen Emissiounshandel, méi prezis der Phas 4, gemaach, em déi et bei dësem Gesetzesprojet och geet.

D'Europäesch Kommissioun huet ons Transpositioun gekuckt an ons op e puer Punkten opmierksam gemaach:

D'Gesetz misst preziséieren, dass e Fënnfjoreszyklus gëllt bei der Kommunikatioun un d'Kommissioun vum der nationaler Lëscht vum den Installatiounen, déi ënner den Emissiounshandel falen. Dëst passe mir un an integréieren och nach déi aner Elementer aus dem Artikel 1 Paragraph 17 vum der Direktiv, wou preziséiert gëtt, wat an der Lëscht muss drastoen. Ech ginn duerno beim Avis vum Staatsrot am Detail dodrop an.

D'Kommissioun huet awer och bemierkt, dass mir an onsem Artikel 32 virgesinn haten, dass Emissiounskreditter, déi et ënnert dem Kyoto-Protokoll gouf, kënnen ugerechent ginn. Dat ass awer net méi de Fall an der Phas 4 vum Emissiounshandel. Dësen Artikel gëtt mam Gesetzesprojet abrogéiert.

Et gëtt dann awer och dervu profitéiert, fir e puer kleng Erreur-matériellen ze verbessern. En Datum am Gesetz war falsch, nämlech dass de Reglement d'sektorieel Ziler bis Enn 2030 festleet an net bis Enn 2029. An da gëtt och nach d'Numerotatioun an der Annex korrigéiert.

A sengem Avis vum 22. Februar 2022 gëtt de Staatsrot säin Accord zum Text, ma constatéiert awer, dass de proposéierten Text net all d'Elementer vum Artikel 1 Paragraph 17 iwwerhélt. Et géifen nämlech Dispositiounen feelen par rapport zu den Informatiounen, déi an der Lëscht misste beinhalt sinn, wéi och e Saz, dass de Minister nëmme gratis Emissiounsquoten un Installatiounen ka ginn, fir déi déi Informatiounen och weidergereecht gi sinn.

De Staatsrot freet, dass mer, wa mir den Text esou bäibehalen, bei der Kommissioun nofroen, ob déi inkomplett Transpositioun vum deem Paragraph duergeet. Fir d'ärem Remark vum Staatsrot gerecht ze ginn, hu mir de Paragraph 17 komplett transposéiert, esou wéi et an der Direktiv steet.

De Staatsrot huet iwwerdeems festgestallt, dass e falsche Renvoi misst verbessert ginn. Dofir hu mir en zousätzlechen Artikel agefüügt an de Staatsrot an